

Beslut

Datum 2011-01-24
Dnr 342-03195-2010

Beslut om överlåtelse till länsstyrelserna att pröva frågor gällande anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård för budgetåret 2011, ap.1

4 bilagor

Beslut

Riksantikvarieämbetet beslutar att för år 2011 överlåta till länsstyrelserna att pröva frågor gällande anslaget 7:2, anslagspost 1, Bidrag till kulturmiljövård enligt förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer (bidragsförordningen) samt andra ersättningar som anges i regleringsbrevet för Riksantikvarieämbetet för år 2011. Denna överlåtelse sker med stöd av 15 § bidragsförordningen.

Fördelningen av ramarna till länsstyrelserna framgår av *bilaga 1*. I dessa ramar ingår de medel som fördelades enligt beslut den 3 januari 2011.

Villkor för kulturmiljövårdsanslagets användning

1. Anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård (kmv-anslaget) ska användas i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2011 och bidragsförordningen. Riksantikvarieämbetets handbok för länsstyrelsernas handläggning av kulturmiljövårdsanslaget bör följas.
2. Samtliga tilldelade medel på anslagsramen ska utbetalas under år 2011. Länsstyrelserna ska ha en noggrann uppföljning av beviljade insatser så att medel på anslagsramen inte återstår vid årets slut. Tilldelade ramar enligt bilaga 1 får inte överskridas. Riksantikvarieämbetet vill understryka vikten av en god ekonomisk hantering av kmv-anslaget.
3. Länsstyrelserna ska verka för att insatser utförs inom åtgärderna vård, information och tillgängliggörande, kunskapsunderlag och i förekommande fall

Riksantikvarieämbetet

Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post riksant@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

arkeologi, och ersättningar. Insatserna ska bidra till att största möjliga effekt och nytta för kulturmiljön uppnås.

Länsstyrelserna får själva avgöra vad som ska genomföras inom den fria ramen och ramen för bemyndigandebeslut (enligt bilaga 1) om inte annat framgår av nedanstående.

3.1. Vård

Bidrag får lämnas för kulturhistoriskt motiverade kostnader vid vård av:

- Byggnadsminnen
- Bebyggelse i kulturreservat
- Bebyggelse som är av riksintresse för kulturmiljövården

Bidrag får lämnas för kulturhistoriskt motiverade kostnader vid vård och skötsel av värdefulla kulturpräglade landskap inom befintliga eller blivande kulturreservat eller landskap som är av riksintresse för kulturmiljövården.

Bidrag får lämnas för kostnader vid vård av fasta fornlämningar.

Bidrag får även lämnas till vård av andra värdefulla kulturmiljöer som har särskild betydelse för förståelsen av historiska sammanhang eller som har särskild lokal eller regional betydelse.

Vid beslut om bidrag för den skyddade bebyggelsen bör dokumentation ske i enlighet med Riksantikvarieämbetets allmänna råd för byggnadsminnesförklaring, underrättelser från Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer (1991:3, andra upplagan) och Riksantikvarieämbetets vägledning, Byggnader och byggda miljöer, dokumentation och rapporter, (RAÄ 1995).

3.2. Information och tillgängliggörande

Bidrag får lämnas för att tillgängliggöra värdefulla kulturmiljöer för allmänheten och för att förmedla kunskap om dessa och de historiska företeelser och händelseförlopp som de representerar.

3.3. Kunskapsunderlag

Högst 25 000 000 kronor får nyttjas till att ta fram regionala och kommunala kunskapsunderlag i enlighet med vad som föreskrivs i 9 § bidragsförordningen. Fördelningen av ramarna till länsstyrelserna framgår av bilaga 1 och specificeras i bilaga 2. Medel som inte åtgår till detta ändamål ska återlämnas till Riksantikvarieämbetet för omfördelning till projekt enligt 9 § bidragsförordningen och får inte användas till andra ändamål.

Medel till kunskapsunderlag enligt 8 § bidragsförordningen, t.ex. utredningar och dokumentation av enskilda kulturmiljöer inför vårdinsatser, får länsstyrelserna finansiera inom sin fria ram.

3.4. Arkeologi

Medlen ska användas för bidrag och ersättning vid arkeologiska undersökningar enligt Riksantikvarieämbetets allmänna råd till 2 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML), underrättelser från Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer (1994:2).

Arkeologisk undersökning vid mindre arbetsföretag, arkeologiska utredningar och undersökningar, ersättningar enligt 2 kap. 7, 8 §§ får länsstyrelserna finansiera inom sin fria ram.

4. Länsstyrelserna får inte använda medel från kmv-anslaget för kostnader som kan hänföras till länsstyrelsernas handläggning av bidragsfrågor eller länsstyrelsernas myndighetsuppgifter; exempelvis kostnader för bidragshandläggande personal, besiktningssesor i samband med prövning av bidragsärenden, uppföljning och utvärdering av kmv-anslagets användning samt tillsyn enligt KML och miljöbalken.

Som exempel får anslagsmedel inte användas till:

- kulturmiljöövervakning,
- FoU-insatser,
- utställningsverksamhet av generell karaktär som inte är kopplad till kulturmiljöer som kan få medel från kmv-anslaget,
- teknikutveckling av webbsidor,
- åtgärder som kan erhålla kyrkoantikvarisk ersättning,

- åtgärder på statligt ägda fastigheter.
5. Länsstyrelsen bör i så stor utsträckning som möjligt samverka med andra aktörer och arbeta för samfinansiering av projekt för att öka kulturmiljönyttan och effekterna av kmv-anslaget.
  6. Utbetalning av medel enligt länsstyrelsernas beslut görs av Riksantikvarieämbetet, enligt gällande rutiner i Källa.
  7. I länsstyrelsernas bidragsbeslut för 2011 ska den tid som bidraget står till förfogande (rekvisionsdatum) bestämmas så att medlen kan betalas ut under budgetåret 2011. Beslut om bidrag till projekt som planeras genomföras under kommande budgetår ska fattas mot bemyndiganderamen för den del av bidraget som inte kan utbetalas under budgetåret 2011.

Riksantikvarieämbetet kommer till den 1 juni och den 15 september 2011 att begära in underlag av länsstyrelserna och vid behov omfördela medel mellan länsstyrelserna. Riksantikvarieämbetet förbehåller sig rätten att återta medel för omfördelning i de fall länsstyrelserna inte har fattat beslut om tilldelade medel före den 15 september 2011.

8. Beslut om bidrag och ersättningar som fattas mot bemyndiganderamen under år 2011 får utbetalas under 2012-2014. Samtliga beslut fattade som bemyndiganden får vid utgången av år 2011 uppgå till maximalt 100 000 000 kronor.
9. Samtliga beslut och utbetalningar ska löpande registreras i Källa. I länsstyrelsernas bidragsbeslut ska anges den åtgärdstyp som registreras i Källa.

Upplysningar och närmare beskrivning av villkoren

Extraordinära kostnader

För år 2011 fördelar Riksantikvarieämbetet 4 000 000 kronor till extraordinära kostnader. Länsstyrelsen i Jönköping tilldelas 1 000 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader på Slottsvillan. Länsstyrelsen i Skåne tilldelas 2 000 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader på Vittskövle slott

och skorstenen vid Klippans pappersbruk. Länsstyrelsen i Dalarna tilldelas 1 000 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader vid Falu koppargruva. Dessa medel får inte användas till andra ändamål. I de fall medlen inte förbrukas ska Riksantikvarieämbetet snarast informeras.

Elmia Wood 2011

Länsstyrelsen i Jönköpings län tilldelas 100 000 kronor inom sin fria ram för samordning och förberedelser av kulturmiljövårdens deltagande i skogsmässan Elmia Wood 2011. Medverkan i mässan ska ske i nära samarbete med Riksantikvarieämbetet och den regionala kulturmiljövården i Västra Götalands och Östergötlands län. Dessa specificerade medel får inte användas till andra ändamål.

Arkeologiska undersökningskostnader i samband med bostadsbyggande

För arkeologiska undersökningskostnader i samband med bostadsbyggande disponeras högst 15 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. För år 2011 fördelar Riksantikvarieämbetet 4 080 000 kronor för arkeologi vid bostadsbyggande. Medel fördelas till Kv. Åkroken i Nyköping i Södermanlands län och Västra Skälby i Västmanlands län.

Hus med historia

För projektet "Hus med historia" disponeras högst 15 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. Av dessa medel får högst 3 000 000 kronor avsättas till Sveriges Hembygdsförbund för samordningen av projektet. Riksantikvarieämbetet bereder länsstyrelsernas ansökningar i samråd med Sveriges Hembygdsförbund och fattar beslut om länstilldelning i början av februari 2011.

Konservering

För konserveringsinsatser som anges i 13 § bidragsförordningen samt för konservering av fynd från äldre arkeologiska exploateringsundersökningar disponeras högst 4 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. För år 2011 avsätter Riksantikvarieämbetet 4 000 000 kronor. Medel reserveras för konservering av föremål från arkeologisk efterundersökning i Sandby borg i Kalmar län, föremål från vrak vid Vinga i Göteborgs skärgård och Hamburgersund i Tanums kommun i Västra Götalands län. Dessutom reserveras medel för konservering av äldre arkeologiskt fyndmaterial från Riksantikvarieämbetets Gotlandsundersökningar.

Ersättningar kulturresevat

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 2 500 000 kronor för intrångsersättning vid bildande av kulturresevat enligt 31 kap. 4 § miljöbalken. Medel reserveras för Staberg i Dalarnas län och för Axmar bruk i Gävleborgs län. Länsstyrelserna ska **senast den 1 juni 2011** redovisa tidplan och kostnadsberäkning för att dessa medel ska kunna fördelas under 2011.

Ersättning vid arkeologiska undersökningar enligt 2 kap. 14 § KML

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 3 000 000 kronor för kostnadsbefrielse enligt 2 kap. 14 § KML.

Ersättning vid fyndinlösen

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 480 000 kronor för ersättning vid fyndinlösen enligt 2 kap. 16 § KML.

Runstensvård

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 450 000 kronor för löpande vård av runstenar och kommer att utföra sådan på eget initiativ. Länsstyrelserna kan till Riksantikvarieämbetet anmäla behov av akuta åtgärder för runstenar. Under hösten 2011 kommer ett runstensseminarium att hållas med berörda länsstyrelser för att bl. a. diskutera frågan om överlämnande av ansvaret för delar av runstensvården till länen.

Pilotprojekt för att stoppa och förebygga plundringar av fornlämningar

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 500 000 kronor för "Pilotprojekt för att stoppa och förebygga plundringar av fornlämningar".

K-samsök

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 5 000 000 kronor för förvaltning och utveckling av K-samsök i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2011.

Licensavgifter FMIS

För år 2011 behåller Riksantikvarieämbetet 550 000 kronor för Riksantikvarieämbetets licensavgifter för digital fornminnesinformation i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2011.

Samverkansprojekt - Människors mötesplatser

Riksantikvarieämbetet har uppmärksammat att ett flertal län avser att genomföra insatser inom samverkansprojektet - Människors mötesplatser.

Riksantikvarieämbetet återkommer i särskild ordning med information om projektet.

Bakgrund till beslutet

Ramfördelning 2011

Kulturmiljövårdsanslaget omfattar 251 718 000 kronor för budgetåret 2011. Från detta avdrages under 2010 utnyttjad anslagskredit på 1 089 190 kronor.

Riksantikvarieämbetet nyttjar en anslagskredit för 2011 på 2 334 105 kronor. Den totala anslagsramen blir därmed 252 962 915 kronor. Riksantikvarieämbetet behåller för senare fördelning 38 480 000 kronor enligt *bilaga 2*, varav 6 000 000 kronor avser bidrag till arbetslivsmuseer enligt anslagspost 2.

Från anslagsramen ska även utbetalningar ske enligt bemyndigandebeslut från åren 2008, 2009 och 2010 med utbetalningsår 2011. Enligt uppgift från länsstyrelserna och genomgång i Källa uppgår dessa planerade bemyndigandeutbetalningar för år 2011 till 78 662 915 kronor. Tillgängliga medel för beslut och utbetalning 2011 är sålades 135 820 000 kronor.

Ram för bemyndigandebeslut år 2011 för utbetalning 2012-2014 är 80 300 000 kronor. Beslutsram för 2011 är 216 120 000 kronor. Se nedanstående uppställning.

Till Riksantikvarieämbetets disposition 2011	251 718 000 kronor
Anslagskredit 2010	-1 089 190 kronor
Anslagskredit 2011	+ 2 334 105 kronor
Total anslagsram	252 962 915 kronor
Riksantikvarieämbetet behåller enligt bil. 3	<u>- 38 480 000 kronor</u>
Anslagsram till länsstyrelserna för utbetalning 2011	214 482 915 kronor
Utbetalning av tidigare års bem.beslut	<u>- 78 662 915 kronor</u>
Tillgängligt för beslut och utbetalning år 2011	135 820 000 kronor
Ram för bemyndigandebeslut år 2011 för utbetalning 2012, 2013 och 2014	<u>+ 80 300 000 kronor</u>
Beslutsram 2011	216 120 000 kronor

Beslut om fördelning av medel till arbetslivsmuseer enligt förordningen (2002:920) om bidrag till arbetslivsmuseer fattas av Riksantikvarieämbetet i särskild ordning.

Riksantikvarieämbetets fördelningsgrunder

Riksantikvarieämbetet kommer från år 2012 att fördela medel till länsstyrelserna efter en ny modell.

Riksantikvarieämbetet har för år 2011 fördelat medel till länsstyrelserna i huvudsak procentuellt utifrån ett genomsnitt av de senaste 5 årens fördelningar. Den procentuella beräkningen grundar sig på januaribeslutens fördelningar till fria ramen samt ramen för utbetalning av tidigare års bemyndigandebeslut.

Medel har fördelats till extraordinära kostnader enligt följande kriterier:

- Insatser uppgående till minst 2 miljoner kronor för enskilt objekt/projekt.
- Öväntat/har inte kunnat planeras och delas upp i hanterliga etapper.
- Akut/nödvändigt för objektets fortlevnad.
- Ej pågående arbete som man redan berett utrymme för.

Vid fördelningen av medel till kunskapsunderlag enligt 9 § bidragsförordningen har följande projekt prioriterats:

- Fortsättning av påbörjade projekt.
- Medfinansierade projekt för kommunal samhällsplanering.

- Läns gemensamma projekt. Projektet Kulturmiljö och vattenförvaltning – planeringsunderlag för Södra Östersjöns vattendistrikt kräver som villkor medfinansiering från deltagande länsstyrelser.
- Skog & Historia med beaktande av Skogsstyrelsens medfinansiering.
- Äldre arkeologiska rapporter, etapp 1.
- Fornminnesinventering i resterande områden.

Resterande medel till kunskapsunderlag har i huvudsak fördelats procentuellt utifrån ansökt summa gällande de för 9 § bidragsförordningen relevanta projekten.

Redovisning

Beslut och utbetalningar ska av länsstyrelserna omgående föras in i Källa. En särskild begäran om redovisning för 2011 som underlag för Riksantikvarieämbetets årsredovisning kommer att skickas ut.

Prognoser

Riksantikvarieämbetet ska till regeringen lämna prognoser över utfallet på kmv-anslaget den 19 januari, 5 maj och den 28 oktober 2011. Om behov finns av särskilda uppgifter från länsstyrelserna inför prognostillfällena kommer Riksantikvarieämbetet att återkomma om detta med preciserade anvisningar.

Övriga upplysningar

Beslutsramen för år 2011 är uppdelad på följande delramar: Huvudram, Särskilda rammar samt Bemyndiganderam.

Anslagsramen för utbetalningar år 2011 är summan av Huvudram, Särskilda rammar samt tidigare års bemyndigandebeslut för utbetalning år 2011. Se bilaga 1.

Handboken för länsstyrelsernas handläggning av kmv-anslaget återfinns på Riksantikvarieämbetets hemsida och kommer att uppdateras i februari med anledning av den nya förordningen. Därefter sker löpande uppdateringar vid behov.

Riksantikvarieämbetet kommer löpande under året att följa upp användningen av kmv-anslaget på länsstyrelserna. Uppföljningen kommer att ske både genom kontroller i Källa-systemet och genom besök hos länsstyrelser då genomgång kommer att ske av bl.a. registrering i Källa och användningen av tilldelade medel på anslaget. Enligt handboken ska länsstyrelserna skicka in kopior av de bidragsbeslut som överstiger 200 000 kronor samt i de fall ett bidragsbeslut innebär att länsstyrelserna fördelar medel till sig själva. Dessa ska skickas fortlöpande. Under 2011 ska länsstyrelserna dessutom skicka in kopior av samtliga bidragsbeslut som fattats under januari 2011 enligt fördelningsbeslut den 3 januari 2010.

Riksantikvarieämbetet kan komma att fatta nya beslut om överlåtelse av rätten att pröva frågor om bidrag till kulturmiljövård enligt kmv-anslaget för budgetåret 2011.

Riksantikvarieämbetet lägger in ramarna i Källa samtidigt med att detta beslut expedieras.

Ni är välkomna att kontakta Heléne Hyrefelt Dahlström eller Eva Halfwordson för frågor om detta beslut. Heléne Hyrefelt Dahlström nås på tfn: 08-5191 8357 eller e-post helene.hyrefelt.dahlstrom@raa.se och Eva Halfwordson nås på tfn: 08-5191 8277 eller e-post eva.halfwordson@raa.se. Avseende kunskapsunderlag 9 § kontaktas Solveig Brunstedt-Sjöström på tfn: 08-5191 8217 eller e-post solveig.brunstedt@raa.se.

För kontaktpersoner inom olika områden se bilaga 3.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Inger Liliequist efter föredragning av fastighetsekonomen Helene Hyrefelt Dahlström. Även överantikvarien Knut Weibull, avdelningschefen Birgitta Johansen, biträdande avdelningschefen Anita Bergenstråhle-Lind, enhetschefen Karin Schibbye, utredaren Eva Halfwordson och förste antikvarien Solveig Brunstedt-Sjöström har varit med vid den slutliga handläggningen.

Inger Liliequist

Helene Hyrefelt Dahlström

Bilagor:

1. Fördelning av ramar till länsstyrelserna.
2. Specifikation av medel till kunskapsunderlag 9 §
3. Medel som behålls av Riksantikvarieämbetet. Omfattas inte av delegeringen.
4. Kontaktpersoner Riksantikvarieämbetet.

Kopia:

Kulturdepartementet
Riksrevisionen
Samtliga läns museer
Stockholms stadsmuseum
Göteborgs stadsmuseum
Malmö museer
Länsmuseernas samarbetsråd

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET